

Denk en doe mee!

EEN AARDGASVRIJE

GEMEENTE WASSENAAR

IN 2050

DENK MEE!

VUL DIRECT DE
VRAGENLIJST IN

WAT KUNT
U NU AL DOEN?
AAN DE SLAG!

ONDERSTEUNING BIJ
VERDUURZAMING VAN
UW WONING

EEN AARDGASVRIJE GEMEENTE WASSENAAR IN 2050

Verbranding van aardgas zorgt voor veel CO₂-uitstoot en dus voor klimaatverandering. Daarom wil Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruiken voor het verwarmen van woningen en gebouwen. Voor bijna iedereen heeft dat directe gevolgen, want de meeste huizen worden verwarmd met aardgas. We moeten dus op zoek naar nieuwe manieren om te verwarmen, te koken en te douchen.

We werken samen aan de warmtetransitie

De gemeente Wassenaar gaat een plan schrijven voor deze overstap. Dit noemen we de transitievisie warmte. Daarin staat wat de meest logische keuze is per buurt en wanneer welke buurt zonder aardgas verwarmd kan worden. De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners, ondernemers en andere organisaties betrokken zijn bij het opstellen van de visie. Met elkaar kijken we welk alternatief voor aardgas het beste bij een buurt of een bepaald type woning past. De meest betaalbare en praktische oplossing heeft de voorkeur.

Denk en doe mee!

Door het invullen van de vragenlijst of deel te nemen aan de digitale bijeenkomsten kunt u uw mening geven en meedenken over de warmtevisie voor Wassenaar. In de visie houdt de gemeente rekening met wat u belangrijk vindt.

Omdat de warmtetransitie uiteindelijk alle inwoners en ondernemers raakt, vindt de gemeente uw mening belangrijk! Zo willen we weten wat uw zorgen en ideeën zijn voor de warmteoplossing in uw buurt. Vul daarom t/m **maandag 8 maart 2021** de vragenlijst in via www.wassenaar.nl/wassenaar-aardgasvrij of scan de QR-code.

Lukt het niet om de vragenlijst digitaal in te vullen? Belt u dan met ons Klantcontactcentrum via telefoonnummer 14070. Onze medewerkers zorgen er dan voor dat u de vragenlijst op papier kunt invullen. We vinden elke mening erg belangrijk, dus doet u dat dan vooral. Via de vragenlijst kunt u zich ook aanmelden voor de digitale bijeenkomsten die in april gepland staan.

Alvast hartelijk dank voor uw deelname!

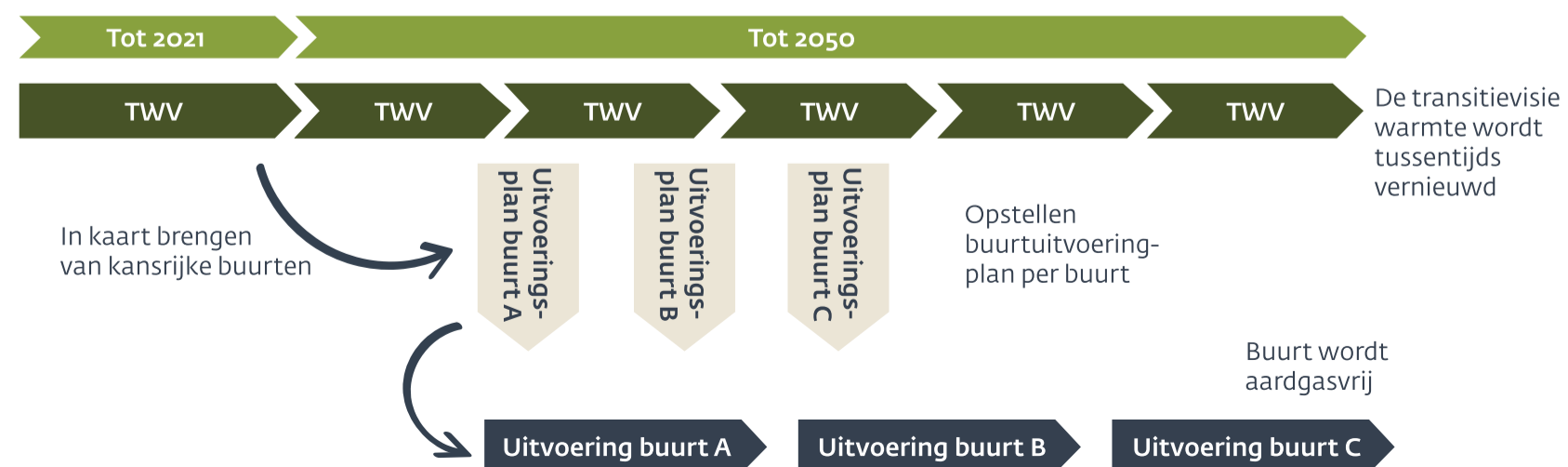

ZONDER UW INBRENG KAN DE GEMEENTE WASSENAAR NIET VERDER!

De overstap naar aardgasvrij pakken we in de gemeente Wassenaar buurtgericht aan. Dit betekent dat de uiteindelijke warmteoplossingen per buurt kunnen verschillen. De gemeente vindt het belangrijk om de keuzes voor de oplossingen per buurt te maken met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen in Wassenaar. De gemeente laat zich ook adviseren door een onafhankelijk en technisch adviesbureau. Dit bureau heeft een economisch en technisch advies gegeven. De gemeente neemt al deze adviezen mee en maakt zo uiteindelijk een keuze voor de beste oplossing per buurt.

HET PROCES NAAR DUURZAME WARMTE IN WASSENAAR TOT 2050

Voordat we in Wassenaar van het aardgas afgaan kijken we eerst hoe we alle huishoudens in onze gemeente het beste kunnen verwarmen, welke technieken zich daarvoor lenen en hoe we die transitie in gang zetten. In 2021 stellen we daarom een transitievisie warmte op. Dit doet de gemeente samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. Met deze informatiekrant informeren wij u daarover. Met inwoners willen we kijken welke kansrijke buurten er zijn, waar we aan de slag kunnen met het overstappen van aardgas op duurzame energie. Voor de buurten waarin we starten, wordt een uitvoeringsplan opgesteld. In dit uitvoeringsplan komt te staan op welke manier, en met welke oplossing, de buurt definitief aardgasvrij gemaakt wordt. Vervolgens zullen tot 2050 één voor één de buurten overstappen op duurzame warmte. Hiervoor hebben we dus nog even de tijd. In 2050 zijn alle buurten in Wassenaar aardgasvrij. De visie op warmte zoals we die nu met elkaar opstellen wordt in de periode tot 2050 regelmatig opnieuw bekeken en als dat nodig is aangepast.

VIJF VRAGEN AAN LIA DE RIDDER, WETHOUDER DUURZAAMHEID...

1 Wat betekent de warmtetransitie voor de gemeente Wassenaar?

We staan met elkaar in Nederland voor een enorme opgave. In 2050 moeten bijna 7 miljoen woningen en 1 miljoen andere gebouwen aardgasvrij zijn. Ook in Wassenaar moet flink wat gebeuren. De meeste CO₂-uitstoot komt in Wassenaar uit de gebouwde omgeving (60%) waarvan het gebruik van aardgas voor het verwarmen van de gebouwen de grootste oorzaak is. Het terugbrengen van de CO₂-uitstoot zal dus met name moeten plaatsvinden in die gebouwde omgeving. De meeste huizen zijn nu nog aangesloten op aardgas. We bekijken per buurt in Wassenaar welke alternatieven er zijn om in de toekomst geen gebruik meer te maken van dit aardgas. Dat doen we samen met inwoners, ondernemers, woningcorporaties, warmtebedrijven en netbeheerders.

2 Wat is de ambitie van de gemeente Wassenaar op het gebied van de warmtetransitie?

Mijn ambitie is om samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen een plan te maken over de volgorde waarin we tussen nu en 2050 heel Wassenaar zonder aardgas kunnen verwarmen. Ook willen we samen kijken welke warmtetechniek het beste gekozen kan worden in welke buurt. Naast een goede samenwerking is onze ambitie een betaalbare oplossing voor inwoners en willen we de overlast beperken door, daar waar mogelijk, de werkzaamheden samen te voegen met bijvoorbeeld renovatieplannen.

3 Waar kunnen inwoners vandaag al mee beginnen?

Een huis energiezuinig maken begint met energie besparen. Daar kan iedereen op zijn of haar manier, groot of klein, vandaag al mee beginnen. Dit bespaart, ook huurders, direct geld op de energierekening. Een belangrijke stap in het energiezuinig maken is het isoleren van de woning. Daarnaast kunt u (een deel van) uw eigen energiebehoefte zelf opwekken, door het installeren van zonnepanelen op het dak. Er zijn al diverse initiatieven in Wassenaar waar inwoners kennis uitwisselen, elkaar inspireren en helpen met verduurzamen. Op onze website wassenaar.nl/initiatieven leest u hoe u kunt meedoen aan een online EnergyWebinar of gebruik kunt maken van de waardebon van € 70 euro. Iedereen die graag actief en samen met anderen werkt aan een klimaatneutraal Wassenaar is van harte welkom bij de Klimaat Tafel. Laten we met elkaar aan de slag gaan voor een CO₂-neutraal Wassenaar!

Wist u dat...

de Klimaat Tafel een lokaal platform is om kennis te maken met iedereen die wil verduurzamen en daarover ideeën heeft om dit met elkaar te bereiken? De Klimaat Tafel komt vier keer per jaar bij elkaar om kennis te delen en elkaar te inspireren. Meer informatie over de Klimaat Tafel leest u op onze website.

www.wassenaar.nl/wat-is-de-klimaat Tafel.

4

Hoe kunnen inwoners en ondernemers meedenken over de warmtevisie die de gemeente gaat maken?

Ik zou het heel fijn vinden als iedereen de vragenlijst invult. Daarin kunt u ook uw zorgen, ideeën en suggesties kwijt. Op basis van de uitkomsten van de vragenlijst en technische informatie over de mogelijkheden gaan we verder in gesprek tijdens digitale bijeenkomsten. Ik hoop dat er vanuit alle buurten inwoners willen deelnemen aan deze bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten denken we samen na over de meest logische keuzes per buurt en wanneer welke buurt kan overstappen naar verwarmen zonder aardgas. Hoe u kunt meedenken en wat er is opgehaald is te vinden op de website: www.wassenaar.nl/wassenaar-aardgasvrij

HOE ONDERZOEKT DE GEMEENTE WASSENAAR DE MOGELIJKE WARMTEOPLOSSINGEN

Om te komen tot de juiste keuze per buurt, wordt er naar verschillende zaken gekeken. Omdat de veranderingen op den duur ook in de woningen en bedrijfspanden te merken zijn, is allereerst de inbreng van inwoners, ondernemers en andere betrokkenen belangrijk. Daarnaast is in het Klimaatakkoord afgesproken dat gemeenten moeten zoeken naar oplossingen die het minst kosten: zowel het totaal aan kosten als de kosten voor bewoners. In totaal zijn er verschillende afwegingen belangrijk om mee te nemen in de uiteindelijke keuzes:

- ✓ **Inbreng van onze inwoners, ondernemers en andere betrokken** (wat vindt u belangrijk?)
- ✓ **De benodigde aanpassingen die een pandeigenaar zelf moet doen**
- ✓ **Het benutten van kansen** (bijvoorbeeld als er al werkzaamheden in de straat plaatsvinden)
- ✓ **De kosten voor de eindgebruiker** (oftewel bewoner of pandeigenaar)
- ✓ **De verandering in de openbare ruimte** (op straat of onder de grond)

Deze punten neemt de gemeente mee in de uiteindelijke keuzes. Nog niet alle informatie is beschikbaar om deze keuzes te kunnen maken. Tijdens dit traject wordt steeds meer informatie bekend. Alle beschikbare informatie wordt zo goed mogelijk meegenomen.

WELKE WARMTEOPLOSSINGEN ZIJN ER?

Hieronder leggen we kort uit welke opties er nu in Wassenaar mogelijk zijn, en wat deze oplossingen betekenen. Voor een aantal buurten is er een gezamenlijke oplossing mogelijk. Het is dan wel nodig dat een grote groep woningen en gebouwen samen overstapt naar deze oplossing. Er zijn ook individuele oplossingen. Daar heeft u zelf de keuze. De ontwikkeling van alternatieven voor aardgas gaat op dit moment heel snel. Het kan zijn dat er de aankomende jaren meer opties beschikbaar komen die ook voor Wassenaar kunnen werken.

Elektrisch verwarmen

Elektrisch verwarmen kan met een warmtepomp. Deze warmtepomp haalt energie uit de lucht (luchtwarmtepomp) of uit de bodem (bodemwarmtepomp) die met behulp van elektriciteit wordt omgezet naar warmte. U gebruikt geen aardgas meer voor verwarming en warm water, maar elektriciteit. Koken doet u dan ook elektrisch, bijvoorbeeld met inductie. Een voordeel van de elektrische warmtepomp is dat u kunt overstappen wanneer u dat wilt. Bijvoorbeeld als de cv-ketel aan vervanging toe is of u uw huis aan het verbouwen bent. Daarnaast heeft u zelf de keuze welke warmtepomp u kiest. Wel moet uw huis of pand goed geïsoleerd zijn en het verwarmingssysteem geschikt voor verwarmen met een elektrische warmtepomp (bijvoorbeeld vloerverwarming).

Warmtenet

Een warmtenet wordt ook wel stadsverwarming genoemd. Het is een gezamenlijke oplossing: er wordt dan een warmtenet aangelegd om een grote groep gebouwen tegelijk te verwarmen. Vanuit een warmtebron (bijvoorbeeld aardwarmte of restwarmte van de industrie) stroomt warm water door ondergrondse leidingen naar alle aangesloten huizen en panden. Op dit moment zijn er in Wassenaar nog geen (rest)warmtebronnen. Als deze optie wenselijk is voor buurten in Wassenaar, zal er een warmtebron moeten worden aangelegd. Het voordeel van een warmtenet is dat, als uw huis al goed geïsoleerd is, u verder weinig aanpassingen hoeft te doen aan uw woning. Wel zal het warmtenet aangesloten moeten worden op de locatie van de huidige centrale verwarming. Mogelijk zal deze moeten worden verplaatst. Door een warmtenet kan snel een hele buurt aardgasvrij worden gemaakt. De energie voor een warmtenet komt van één leverancier, wat betekent dat u geen eigen energieleverancier meer kunt kiezen. Om het aanleggen van een warmtenet betaalbaar te houden, moet een grote groep gebouwen meedoen. Ook kunnen deze gebouwen niet te ver uit elkaar liggen.

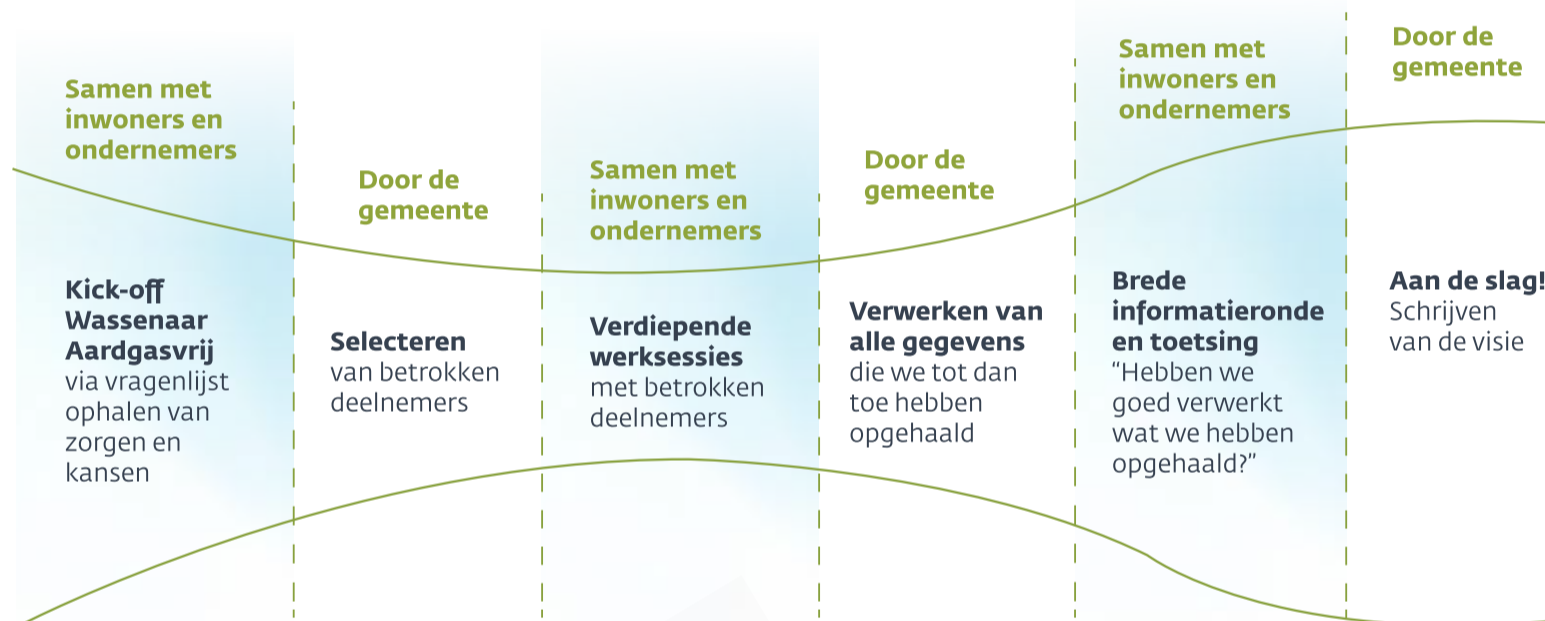
Hernieuwbaar gas

Op dit moment verwarmen we veel gebouwen op aardgas. In plaats van aardgas, zijn er ook andere soorten gas waarmee u uw huis kunt verwarmen. Deze soorten gas worden gemaakt met zogenaamde hernieuwbare bronnen. Hernieuwbaar betekent dat we steeds opnieuw gas kunnen maken. Er wordt bijvoorbeeld hernieuwbaar gas gemaakt uit mest, houtsnippers en GFT-afval. Ook waterstof is een voorbeeld dat aardgas kan vervangen, maar dan moet het wel duurzaam worden geproduceerd. Nu wordt er nog vaak aardgas gebruikt om waterstof te produceren. Duurzaam waterstof kun je produceren uit hernieuwbare elektriciteit van zonnepanelen en wind. Voorwaarde moet wel zijn dat deze beschikbaar is. Op dit moment is er niet genoeg hernieuwbaar gas beschikbaar om heel Nederland mee van het aardgas te halen. Daarnaast is dit hernieuwbare gas hard nodig als duurzame brandstof in de industrie. Het is namelijk de enige manier om de zeer hoge temperaturen te bereiken die nodig zijn voor bepaalde industriële processen. Hernieuwbaar gas zal daarom vooral gebruikt worden als er echt geen andere mogelijkheden zijn. In Wassenaar zijn bijvoorbeeld monumentale panden en panden met beschermd dorpsgezicht: het kan zijn dat het voor deze gebouwen lastiger is om van het gas af te stappen. Elk type woning of gebouw heeft dus zijn eigen aanpak nodig.

Lees meer over de verschillende oplossingen in het informatieblad dat u kunt downloaden op de website www.wassenaar.nl/wassenaar-aardgasvrij.

HOE KOMEN WE TOT DE TRANSITIEVISIE WARMTE?

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners, ondernemers en andere organisaties betrokken zijn bij het opstellen van de transitievisie warmte. Want in veel gevallen moet een groot deel van de maatregelen bij inwoners thuis worden genomen. Daarom willen wij graag dat u meedenkt over mogelijkheden en oplossingen om Wassenaar aardgasvrij te maken.

Hoe kunnen inwoners en ondernemers meedenken?

Op verschillende momenten kunt u meedenken. Tot en met **maandag 8 maart 2021** kunt u de vragenlijst invullen op www.wassenaar.nl/wassenaar-aardgasvrij. We vragen hierin naar uw mening, zorgen en ideeën. Via de vragenlijst kunt u zich ook aanmelden voor twee online bijeenkomsten, die in april 2021 plaatsvinden. Voor deze bijeenkomsten nodigen we ook organisaties en andere partners van de gemeente uit. Tijdens deze bijeenkomsten delen we de resultaten van de vragenlijst en gaan we verder in gesprek over welke buurten kansrijk zijn om voor 2030 van het aardgas af te gaan.

De uitkomsten van de vragenlijst en de bijeenkomsten gebruiken we om een eerste concept-visie te maken. In mei/juni 2021 delen we de eerste uitkomsten van de participatie met alle inwoners, ondernemers en organisaties en kunt u aangeven of we de inbreng goed hebben verwerkt, en of u zich kunt vinden in de visie. Daarna gaat de gemeente aan de slag met het maken van de definitieve transitievisie warmte. De visie zal eind 2021 klaar zijn en daarover neemt de gemeenteraad een beslissing.

Wat is er al gedaan?

In samenwerking met externe partijen is er een plan van aanpak gemaakt. Deze partijen zijn onder andere woningbouwcorporaties, inwonersvertegenwoordiging vanuit de Klimaat Tafel, netwerkbeheerders en de provincie Zuid-Holland. Daarna is er een plan gemaakt over hoe inwoners en ondernemers uit Wassenaar kunnen meedenken over de warmtetransitie. Dat stappenplan ziet u hierboven. Zo kunt zien wanneer u als inwoner of ondernemer kunt meedenken over de visie.

Wist u dat...

Onder totale kosten verstaan we de kosten van alle maatregelen die nodig zijn om in een buurt over te stappen naar aardgasvrij verwarmen: van het aanleggen van een (eventueel) warmtenet tot isolatiemaatregelen en de productie van de warmte.

ONDERSTEUNING BIJ VERDUURZAMING VAN UW WONING

De gemeente Wassenaar wil inwoners, ondernemers en andere gebouw eigenaren zo goed als mogelijk helpen om van het aardgas af te gaan. De gemeente werkt daarom samen met verschillende partijen, die u kunnen helpen bij de verduurzaming van uw woning. Hieronder staan de opties waar u nu al gebruik van kunt maken.

Rijkssubsidies

Het Rijk heeft verschillende subsidies en leningen beschikbaar voor het verduurzamen van uw woning. Kijk op www.verbeterjehuis.nl/energiesubsidiewijzer welke subsidies er voor u beschikbaar zijn. Er zijn subsidies voor o.a. isolatie, HR glas, warmtepompen, warmtecollectoren en eventuele aansluiting op een warmtenet.

Duurzaam bouwloket

Denkt u erover om uw woning duurzaam te (ver)bouwen of zelf energie op te gaan wekken? Dan is het de moeite waard om hierover met een onafhankelijke adviseur van het Duurzaam Bouwloket in gesprek te gaan.

Dit digitale bouwloket voorziet u van gratis en onafhankelijk advies. Kijk op www.duurzaambouwloket.nl voor adviezen en producten om uw woning te verbeteren én vind meteen gespecialiseerde regionale en lokale bedrijven die u daarbij kunnen helpen.

Winst uit je Woning – voucher van €70 euro

Huiseigenaren in Wassenaar hebben per post een voucher ontvangen voor de aanschaf van kleine energiebesparingsmiddelen. Denk aan ledverlichting, een deurdranger, radiatorfolie of tochtstrips. U kunt tot €70 euro van het aankoopbedrag terugvragen. U kunt de voucher ook gebruiken voor een persoonlijk energieadvies. De tegoedbon is in te leveren tot en met 31 maart 2021. Bij onder andere de lokale ondernemers Gamma en Kluswijs. U kunt bij de meeste ondernemers ook online bestellen. Kijk voor de voorwaarden en meer informatie over declareren op www.winstuitjewoning.nl/gemeenten/wassenaar.

De Groene Grachten

Er zijn veel mogelijkheden om een historisch pand verder te verduurzamen. Er kan wellicht meer dan u denkt. De gemeente is een samenwerking aangegaan met Stichting De Groene Grachten. De Groene Menukaart Wassenaar laat u aan de hand van verschillende thema's zien welke opties, tips en aandachtspunten er zijn voor verduurzaming van historische panden. Kijk voor meer informatie op: www.degroenemenukaart.nl.

AAN DE SLAG! WAT KUNT U NU AL DOEN?

We weten nog niet wat het alternatief voor aardgas zal worden. Toch kunnen pandeigenaren en op sommige onderdelen ook huurders nu al stappen nemen om hun woning energiezuiniger, meer comfortabel en uiteindelijk aardgasvrij te maken. Let op: in de volgende stappen hebben we het over woningen, maar de meeste tips gelden ook voor bedrijfspanden. Als ondernemer kunt u dus ook nu al aan de slag!

Kleine energiebesparende maatregelen

Het is belangrijk dat we energie besparen. Als we minder warmte en elektriciteit gebruiken, hoeven we ook minder energie op te wekken. Energie besparen kan door slim met de verwarming om te gaan. Bijvoorbeeld door deuren in huis dicht te houden en alleen de ruimtes te verwarmen waar u veel bent. En 's nachts kan de thermostaat op 15 graden. Deze tips kosten u niets en leveren direct besparing op. Daarnaast kunnen kleine maatregelen echt verschil maken. Woningeigenaren in Wassenaar hebben een waardebon van €70 euro gekregen voor energiebesparende producten, bijvoorbeeld radiatorfolie, tochtstrips of een waterbesparende douchekop. De tegoedbon is, voor wie dat nog niet gedaan heeft, in te leveren tot en met 31 maart 2021. Gaat u aan de slag in de keuken, dan kunt u als voorbereiding op aardgasvrij al elektrisch gaan koken, bijvoorbeeld met een inductiekookplaat.

Stap 1. Isoleren

Met isoleren valt de meeste energie te besparen. Het is een belangrijke stap om richting een energiezuiniger en meer comfortabele woning te gaan. Voorbeelden van isolatiemaatregelen zijn vloerisolatie, dakisolatie, gevelisolatie en HR++ (dubbel) of zelfs HR+++ (driedubbel) glas. Door isolatie krijgt u een warmer huis en lagere energiekosten, en het is één van de belangrijkste dingen waarmee u uw impact op het klimaat kunt verminderen. Door het nemen van isolatiemaatregelen te combineren met een verbouwing, kunt u de kosten en overlast verminderen. Isolatiemaatregelen verdienen zich bij een gemiddelde hoekwoning binnen 3 (isoleren spouwmuren) tot 10 (vervangen enkel glas door HR++) jaar terug doordat u bespaart op uw energierekening.

Stap 2. Ventileren

Goede ventilatie is belangrijk voor de gezondheid: het vermindert het vochtgehalte en de hoeveelheid schadelijke stoffen in huis. In goed geïsoleerde huizen zijn naden en kieren dichtgemaakt, waardoor er een gebrek aan verse buitenlucht kan ontstaan. Als u uw huis heeft geïsoleerd, moet u dus zelf voor ventilatie zorgen. Bijvoorbeeld door ventilatieroosters te plaatsen als u enkel glas vervangt door HR++(+) glas.

Stap 3. Eigen energie opwekken

Met zonnepanelen kunt u zelf duurzame elektriciteit opwekken. Zonnepanelen zijn een goede investering, meestal verdient u de kosten binnen ongeveer 8 jaar terug. Zelf duurzame warmte opwekken? Dat kan met een zonneboiler. Met een zonneboiler kunt u ongeveer de helft van uw energiegebruik voor warm water verminderen.

Stap 4. Duurzaam verwarmen en koelen

De laatste stap is overstappen op een andere manier van verwarmen. Voor de meeste buurten weten we nog niet wat het alternatief voor aardgas wordt. Een hybride warmtepomp kan een goede tussenoptie zijn. Dit is een combinatie van een warmtepomp en een hr-ketel op gas. Met een hybride warmtepomp kunt u nu al gas besparen. De CO₂-uitstoot voor verwarming en warm water daalt met ongeveer 20%.

De stappen kunt u nalezen op de website van het Duurzaam Bouwloket, het energieloket van de gemeente Wassenaar:

www.duurzaambouwloket.nl/stappenplan.

Hier kunt u ook terecht voor advies over energie besparen en zelf energie opwekken. Telefonisch kunt u het Duurzaam Bouwloket tijdens kantooruren bereiken op **072 7433956**.

Ook Milieu Centraal geeft praktische tips, zie hiervoor: www.milieucentraal.nl.

Woonst u in het buitengebied waar de afstand tussen andere gebouwen groot is? Als uw woning al goed geïsoleerd is, kunt u direct overstappen op een elektrische warmtepomp wanneer de cv-ketel aan vervanging toe is. Ook als u uw huis nog niet helemaal geïsoleerd heeft, is een hybride warmtepomp een goede tussenstap. De hybride warmtepomp gaat 15 jaar mee en in die tijd kunt u uw huis stap voor stap isoleren en het verwarmingssysteem geschikt maken voor verwarmen met een elektrische warmtepomp, bijvoorbeeld vloerverwarming aanleggen. Als de hybride warmtepomp aan vervanging toe is, kunt u overstappen op een elektrische warmtepomp. Deze gebruikt helemaal geen aardgas meer.

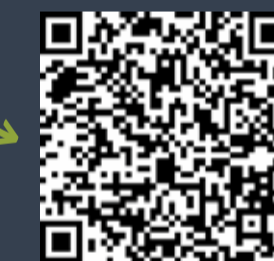
Scan de QR-Code
en vul de
vragenlijst in!

Omdat de warmtetransitie uiteindelijk alle inwoners en ondernemers raakt, vindt de gemeente uw mening belangrijk! Zo willen we weten wat uw zorgen en ideeën zijn voor de warmteoplossing in uw buurt. Vul daarom t/m **maandag 8 maart 2021** de vragenlijst in via www.wassenaar.nl/wassenaar-aardgasvrij of scan de QR-code.

Lukt het niet om de vragenlijst digitaal in te vullen? Belt u dan met ons Klantcontactcentrum via telefoonnummer 14070. Onze medewerkers zorgen er dan voor dat u de vragenlijst op papier kunt invullen. We vinden elke mening erg belangrijk, dus doet u dat dan vooral.

Via de vragenlijst kunt u zich ook aanmelden voor de digitale bijeenkomsten die in april gepland staan.

Alvast hartelijk dank voor uw deelname!

GROEIEND AANTAL INITIATIEVEN VOOR DUURZAAM WASSENAAR

We zien dat steeds meer bewoners zich inspannen om Wassenaar duurzamer te maken. Neem het succes van de buurtteams. Bewoners uit Nieuw-Zuid, De Kieviet, Groot Deijlroord en het centrum hebben gezamenlijk een inkooptraject opgezet voor zonne-energie. Het resultaat? 200 burens, straatgenoten en andere belangstellenden hebben inmiddels zonnepanelen op hun dak. Met welk initiatief de buurtteams dit jaar zijn gestart, leest u op www.wassenaar.nl/initiatieven. Wassenaar heeft sinds kort een lokale energie coöperatie, de WEC. Onder het motto 'Met het dorp, voor het dorp' wil de Wassenaarse Energie Coöperatie lokaal groene stroom opwekken. De WEC zoekt plekken waar dit kan, zoals het dak van een school of bedrijf. De initiatiefnemers ontzorgen de dakeigenaar en dragen bij aan de energietransitie. Wilt u ook investeren in zonnepanelen? Kijk op wec-duurzaam.nl. En heeft u al gehoord van De Groene Meent? Dat is een groep die zich niet alleen inzet voor duurzame energie maar voor duurzaamheid in brede zin. Sinds september 2019 is Wassenaar een Global Goals gemeente. De initiatiefnemers gebruiken deze 17 duurzame doelen als leidraad voor hun handelen en de samenwerking met andere organisaties - in én buiten Wassenaar. Lees verder op groenemeent.nl.

HOGE AMBITIES VOOR DE VERDUURZAMING VAN HUURWONINGEN

Naast koopwoningen zijn er veel sociale huurwoningen in Wassenaar van de Wassenaarsche Bouwstichting en woningbouwvereniging St. Willibrordus. Voor huurders van deze organisaties is de verduurzaming van de woning voor een groot deel in handen van deze corporaties.

Hoge ambities

Beide woningcorporaties hebben hoge duurzaamheidsambities. Landelijk is de doelstelling om in 2050 geheel CO₂-neutraal te zijn. Het eerste ijkpunt op weg naar CO₂-neutrale woningen in 2050 is 2021: dan zouden de corporatiewoningen gemiddeld energielabel B moeten hebben. Dit is afgesproken in het Convenant Energiebesparing Huursector uit 2012, een onderdeel van het Energieakkoord. Beide Wassenaarse corporaties hebben deze doelstelling behaald. Het verduurzamen van de woningen gebeurt bij de Wassenaarse corporaties in verschillende energiebesparende projecten, waarbij de afgelopen jaren voornamelijk is ingezet om de woningen met de laagste energielabels als eerst te verduurzamen.

Project van Duivenvoordelaan (St. Willibrordus)

In 2020 is de verduurzaming van 213 woningen aan de Van Duivenvoordelaan afgerond. Gemiddeld zijn de woningen van een label F naar een energielabel A gegaan. De aanpassingen die zijn gedaan, zijn vooral HR++beglazing, vloer-, dak- en spouwmuurisolatie, zuinigere ventilatiesystemen en het plaatsen van zonnepanelen. Tegelijk met de verduurzaming van de flats zijn ook onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, zoals het vernieuwen van de hekwerken. Hierdoor hebben de flats een frisse nieuwe uitstraling. Marc Fischer (manager vastgoed): "Er is een klankbordgroep waarin bewoners zijn vertegenwoordigd. Samen met hen hebben we een sfeer- en kleurthema gekozen voor onder andere de kozijnen en de balkonhekken". Inmiddels is St. Willibrordus in voorbereiding om 125 eengezinswoningen te verduurzamen waarbij onder andere een andere warmtetechniek wordt toegepast: de hybride warmtepomp.

Goede samenwerking noodzakelijk

Om de doelstelling van 2050 te behalen moeten de huurwoningen op termijn, stapsgewijs, van het aardgas af. Dat betekent dat de er voor bestaande woningen een alternatief wordt gezocht en nieuwe woningen nu al zonder gasaansluiting worden opgeleverd. Om de bestaande woningen van het aardgas af te halen, is een goede samenwerking tussen de gemeente en netbeheerders noodzakelijk. In de transitievisie warmte komt uiteindelijk te staan hoe de overstap van aardgas naar duurzame alternatieven wordt gemaakt.

Project Kerkehout (Wassenaarsche Bouwstichting)

In de buurt Kerkehout vindt op dit moment een van de grote duurzaamheidsprojecten van de Wassenaarsche Bouwstichting plaats. Piet van den Bout (projectontwikkelaar): "In Kerkehout werken wij aan de verduurzaming van ongeveer 300 woningen. Dit is opgedeeld in vier verschillende fasen. De eerste fase van 118 huurwoningen is momenteel in uitvoering en wordt naar verwachting in april 2021 opgeleverd. De woningen krijgen een energielabel A. Deze verduurzamingsprojecten zijn maatwerk: in elk project wordt opnieuw bekeken welke maatregelen het meeste resultaat opleveren." De huurwoningen in Kerkehout zijn eengezinswoningen, waardoor er veel winst behaald wordt door het isoleren van de daken, gevels en de begane grond. Ook worden de woningen voorzien van zonnepanelen. Omdat de verduurzaming van de woningen een grote ingreep is, heeft de Wassenaarsche Bouwstichting een informatiepunt gerealiseerd: "Wij overleggen op locatie met de projectgroep. Toen de Coronaregels het nog toelieten werd er iedere week een spreekuur gehouden voor bewoners. De bewoners konden direct hun vragen stellen aan de bouwstichting of de aannemer."

Wist u dat...

een energielabel u helpt om uw huis comfortabeler en energiezuiniger te maken? Het laat zien hoe zuinig uw huis is, en wat u kunt doen om het te verbeteren. Op de website van Milieu Centraal kunt u het energielabel van uw huis opzoeken.

